

Прадмова рэдакцыі

Міжнародны навуковы семінар “Другая сусветная вайна ў калектыўнай памяці беларусаў, літоўцаў, палякаў” арганізавалі: Беларускае гістарычнае таварыства сумесна з Беластоцкім аддзяленнем Польскага гістарычнага таварыства пры падтрымцы Польска-амерыканскага фонду свабоды. Нагодай для размовы пра памяць трох суседніх народаў стала 60-я гадавіна заканчэння Другой сусветнай вайны.

Удзел у семінары прынялі выкладчыкі школаў і ВНУ Гародні (усяго больш 20 чалавек). З дакладамі, якія сталі падставай для агульнай дыскусіі, выступілі гісторыкі з Беларусі, Літвы і Польшчы.

Удзельнікі звярнулі ўвагу, што вобраз вайны, прадстаўлены навукоўцамі адрозніваецца, і часам вельмі моцна, ад стэрэатыпных уяўленняў, замацаваных у масавай свядомасці ў часы панавання камуністычнай сістэмы. Гэтыя стэрэатыпы не да канца зліквідаваныя і пасля распаду Савецкага Саюза, нягледзячы на намаганні прафесійных гісторыкаў. Больш таго, у Рэспубліцы Беларусь сёння палітычная ўлада зноў спрабуе навязаць грамадству савецкія ацэнкі вайны. Ізноў назіраецца празмерная ідэалагізацыя вайны, якая выяўляецца ў імкненні прадставіць яе як вялікую вызвольную (айчынную) вайну беларускага народу. На самой справе, паводле навейшай беларускай гістарыяграфіі, Беларусь у Другой сусветнай вайне была полем бітвы паміж двума таталітарызмамі, сама ж вайна аказалася жажлівай трагедыяй беларускага народу. Менавіта беларусы панеслі найвялікшыя ахвяры сярод іншых народаў Еўропы.

У адпаведнасці з традыцыяй нашага часопісу публікуюцца не толькі тэксты рэфератаў, але і матэрыялы дыскусіі. Спадзяемся на працяг гэтай дыскусіі не толькі на старонках нашага часопісу. Адкрытае навуковае абмеркаванне гістарычнага лёсу Беларусі і яе ўдзелу ў Другой сусветнай вайне можа быць надзейнай перашкодай новым спробам палітызацыі гісторыі.